

Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki

Turistično-projektna naloga

AMBROŽEVE MEDENE SANJE

Sodelujoči učenci:

Jure Mandelc, Zarja Potočnik, 7. b

Nik Feldin, Luka Suljić, Tajda Vajngerl, 8. b

Mentorici:

Kristina Jazbinšek Vovk, Mateja Novak

Šmartno ob Paki, februar 2024

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	5
2. OD ZAMISLI K IZVEDBI	5
3. AMBROŽEVE MEDENE SANJE	7
4. KULINARIČNI SPOMINEK	8
5. LOGOTIP	9
6. NAČRT TRŽENJA IN PROMOCIJE	10
7. IZDELAVA MAKETE.....	11
8. SCENARIJ PROMOCIJSKEGA VIDEA	12
9. ZAKLJUČEK.....	13
10. VIRI IN LITERATURA.....	14
PRILOGA 1: INTERVJU Z G. TOMAŽEM LESNJAKOM.....	15
PRILOGA 2: IZJAVA.....	16

KAZALO SLIK

Slika 1: Čebelnjak gospoda Lesnjaka (Mali Vrh, Šmartno ob Paki)	5
Slika 2: Viharjenje idej na temo medenih produktov	6
Slika 3: Kip sv. Ambroža.....	7
Slika 4: Načrt Ambroževih medenih sanj	8
Slika 5: Ambrožev napoj in Ambroževa modrost	9
Slika 6: Grb občine Šmartno ob Paki	9
Slika 7: Logotip Ambroževih medenih sanj	10
Slika 8: Maketa Ambroževih medenih sanj	11

Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki

Šmartno ob Paki 117, 3327 Šmartno ob Paki

Tel.: 059 156 551

e-pošta: os-bl-smartno@guest.arnes.si

NASLOV NALOGE: AMBROŽEVE MEDENE SANJE

Avtorji:

1. Nik Feldin, 8. b
2. Luka Suljić, 8. b
3. Tajda Vajngerl, 8. b
4. Jure Mandelc, 7. b
5. Zarja Potočnik, 7. b

Mentorici:

Kristina Jazbinšek Vovk, prof. geografije in angleščine in

Mateja Novak, prof. angleščine

POVZETEK

Čebelarstvo v Sloveniji ima dolgoletno tradicijo. Čebele, za mnoge ljubkovalno čebelice, za Slovence niso pomembne samo v smislu pridobivanja medu in opravevanja. Njihovo prisotnost je zaznati v pesmih, pregovorih in umetnosti. Marljivost in delavnost, ki ju asociiramo s čebelami sta lastnosti, ki si ju Slovenci radi pripisujemo. Čebelarska tradicija je prisotna in močna tudi v Šmartnem ob Paki.

Učenci OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki smo pripravili turistično – projektno nalogo, ki smo jo naslovili Ambroževe medene sanje. Načrtovali smo, kako bi lahko med šmarških čebelarjev, naravno okolje in elemente apiterapije združili v nov, sodoben in atraktiven turistični izdelek. Obiskovalcu bi omogočili sproščanje v treh apiterapijskih sobah, ki bi brez dvoma nudile edinstveno wellness izkušnjo, doživetje pa bi sklenili z medenimi darovi samega sv. Ambroža, zavetnika čebel in čebelarjev.

Ključne besede: med, apiterapija, čebelarstvo, sv. Ambrož, turistična ponudba

1. UVOD

Čebele imajo vsepo svetu zelo pomembno vlogo, saj so vir življenja zaradi oprave. Skoraj tretjina svetovnega kmetijskega pridelka je odvisnega od živalskega oprave, ki pa ga v skoraj 90 odstotkih opravijo čebele. Na Slovenskem je najpomembnejša čebela kranjska sivka (*apis mellifera carnica*), ki velja za edino avtohtono vrsto čebele pri nas. Čebele se pojavljajo v različnih rekih in pregovorih ("*priden kot čebela*"), opevane so v pesmih (npr. Slakova *Čebelar*) in upodobljene v umetnosti (*panjske končnice*).

Naravne danosti so omogočile razvoj čebelarstva tudi v Šmartnem ob Paki. Šmarška čebelarska družina ima dolgoletno tradicijo. Domači med je v Šmartnem zelo priljubljen. Med ima velik potencial v kulinariki, umetnosti, kozmetiki in zdravilstvu. Na podlagi tega smo sklenili, da bi bilo obstoječo ponudbo možno nadgraditi in obiskovalcem ponuditi edinstveno doživetje.

Slika 1: Čebelnjak gospoda Lesnjaka (Mali Vrh, Šmartno ob Paki)

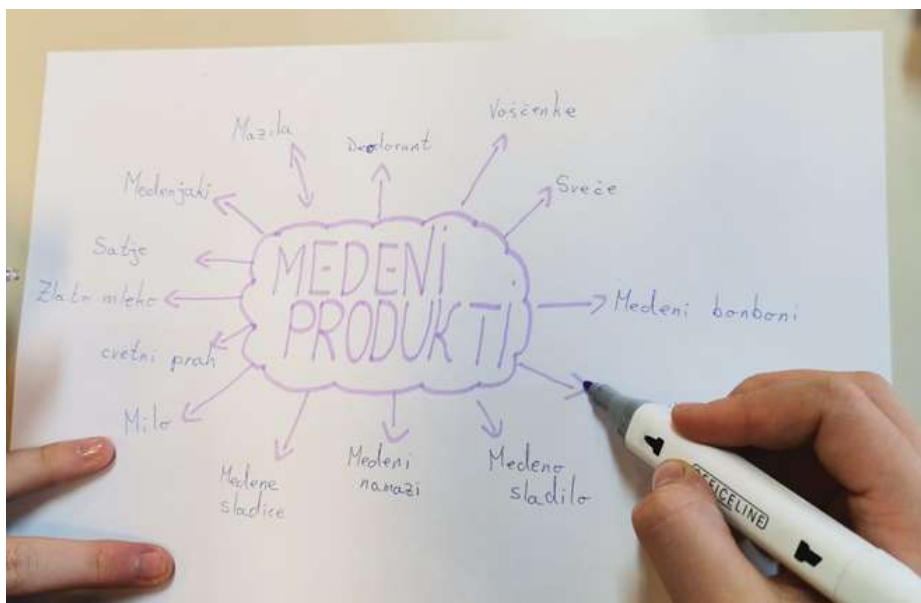
2. OD ZAMISLI K IZVEDBI

Ko smo izvedeli temo letošnjega festivala, smo se najprej osredotočili na dejstvo, da je Šmartno ob Paki zelo vinorodno območje. Po temeljitem premisleku smo ugotovili, da tovrstna ponudba ne bi bila primerna za širši krog ljudi in smo idejo opustili. Začeli smo znova. Zamisel, ki se nam je zdela zanimiva, se je utrnila Luku, ko se je vračal iz šole in ga je pot zanesla mimo enega izmed šmarških čebelnjakov. Pomislil je, da bi

lahko projektno nalogo zasnovali na podlagi medu, saj ima tudi čebelarstvo v Šmartnem bogato tradicijo.

Pozanimali smo se, kdo in kje so šmarški čebelarji, s čim se ukvarjajo in kaj so njihovi izdelki. V ta namen smo opravili intervju z g. Tomažem Lesnjakom, predsednikom Čebelarске družine Šmartno ob Paki (celoten intervju je v prilogi). Seznanil nas je s čebelarско tradicijo v kraju, najpogostejšimi vrstami medu in nanizal nekaj idej, kako je med mogoče uporabiti v kulinariki.

Obiskovalcem smo želeli ponuditi drugačno, sodobno medeno doživetje, ki bi prebujalo čute z elementi kulinarike, zdravilstva in sprostitve.

Slika 2: Viharjenje idej na temo medenih produktov

Med proučevanjem gradiva smo se seznanili s konceptom *apiterapije*, ki je pritegnil našo pozornost. *Apiterapija* je veda, s pomočjo katere preprečujemo, zdravimo ali rehabilitiramo človeka pa tudi živali, ki imajo eno ali več bolezni oz. bolezenskih stanj s pomočjo čebeljih pridelkov.

Pozanimali smo se, če je v našem kraju že kakšna podobna ponudba in ugotovili, da je ni. Bili smo enotnega mnenja, da bi takšno doživetje želeli omogočiti tudi v našem okolju.

V gradivu smo zasledili legendo o svetem Ambrožu. Ste vedeli, da imajo čebele svojega zavetnika? Legenda pravi:

Slika 3: Kip sv. Ambroža

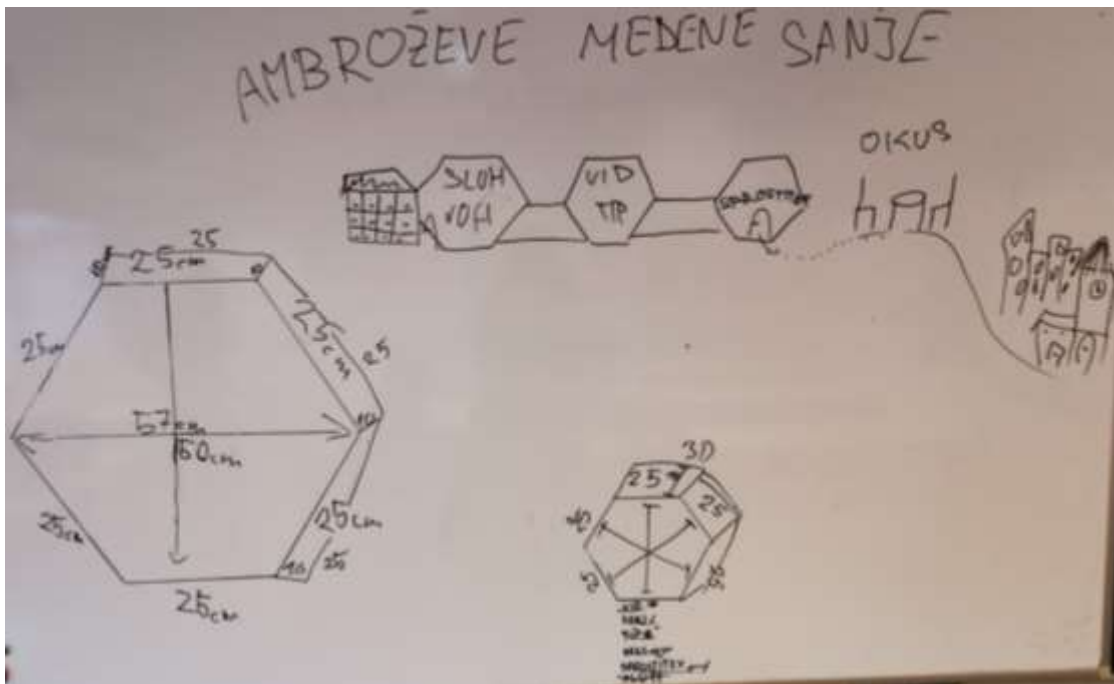
"...nekoč, ko je bil Ambrož še dojenček, je roj čebel na njegovem spečem obrazku in v ustih pustil sled medu. Njegov oče je to razumel kot znamenje, podelil mu je ime in verjel, da bo sin odrasel v moža z "medenim jezikom", to je, da bo imel velik dar za govorništvo, kar se je tudi uresničilo." Vir: <https://mro.si/11280> 6. 1. 2024 (Muzeji radovljiške občine)

Koncept *apiterapije* in legenda, ki smo jo prebrali, sta nas navdihnili, da bi zasnovali prostor, kjer bi obiskovalcu omogočili izkušnjo elementov *apiterapije*, le-to pa bi še dodatno obogatil piknik v naravnem okolju.

Vsaka turistična ponudba potrebuje ime, ki jo naredi edinstveno. Takšno ime smo želeli tudi mi; ime, ki povzema izkušnjo, ki jo nudimo. Zarja se je domislila imena *Ambroževe medene sanje*, saj je Sv. Ambrož zavetnik čebel, *medene*, ker naše sobe temeljijo na *apiterapiji*, *sanje* pa zato, ker se lahko obiskovalec v sobi umakne od vsakdanjega stresa in sprosti, hkrati pa beseda spomni na legendo o sv. Ambrožu.

3. AMBROŽEVE MEDENE SANJE

Ambroževe medene sanje smo si predstavljali kot sproščujoč kompleks treh *apiterapijskih* sob, ki bi obiskovalcu nudile edinstveno *wellness* doživetje. V prvi sobi bi se obiskovalec prepustil zvoku brenčanja čebel in vonjanju aerosolov. Nato bi se odpravil v drugo sobo, v kateri bi opazoval panjske končnice z lokalnimi motivi, tipal podobe cvetočega travnika in čebel, za konec pa bi si privoščil še medeno nego.

Slika 4: Načrt Ambroževih medenih sanj

V tretji sobi bi sedaj sproščen obiskovalec okušal sladice in pijače, npr. domači jogurt z medom, napitek iz ingverja in medu in medeno slaščico. Po obisku zadnje sobe bi se obiskovalec lahko odločil za piknik na prostem z razgledom na Šmartno ob Paki. Kot del ponudbe bi ponudili košaro šmarških dobrot; med s kmetije Lesnjak, kruh s kmetije Potočnik Poprask, maslo, medenjaki, sir s kmetije Kumar, suhomesnati izdelki s kmetije Rakun, vino za odrasle obiskovalce itd.

4. KULINARIČNI SPOMINEK

Pri snovanju kulinaričnega spominka smo navdih črpali iz zgodbe o sv. Ambrožu. Vzporednice, ki jih lahko potegnemo z Ambroževimi prepoznavnimi lastnostmi, so nam zanimive kulinarične ideje ponudile kar same. Le-te so dober glas, dolgo in zdravo življenje, koncentracija, modrost in dober spanec. Obiskovalcem bi tako ponudili *Ambrožev napoj*, *Ambroževo sled* in *Ambroževo modrost*.

AMBROŽEV NAPOJ je osvežilen napitek iz limon, medu, ingverja in cvetnega prahu. Zdravilne sestavine pripomorejo k odpornosti ter dolgem in zdravem življenju.

AMBROŽEVA SLED se imenuje medena lizika, ki vsebuje med in cimet. Sestavini imata pomirjujoč učinek, zato pripomoreta k dobremu spancu, saj je Ambrož prvič okusil med ravno med spanjem. Prav tako sta med in cimet koristna za grlo in dober

glas. Sv. Ambrož je bil znan kot dober govornik, s svojim glasom pa je vse življenje širil modrost.

Ravno to je razlog, da smo medenjaki v obliki čebele poimenovali **AMBROŽEVA MODROST**.

Osrednja sestavina naših medenih kulinarčnih spominkov je, seveda, med lokalnih šmarških čebelarjev.

Slika 5: Ambrožev napoj in Ambroževa modrost

5. LOGOTIP

Turistični izdelek za tržno prepoznavnost potrebuje dober logotip. Pri snovanju logotipa smo izhajali iz grba občine Šmartno ob Paki. Ozadje grba je modro in rdeče. Modra barva predstavlja reko Pako, rdeča pa barvo plašča, ki ga je sveti Martin dal beraču. V osrednjem delu grba je gos.

Slika 6: Grb občine Šmartno ob Paki

Za naš logotip smo ohranili obliko in rdeče-modro ozadje grba, saj smo del lokalnega okolja. Gos smo nadomestili s čebelo, ker ta predstavlja naš turistični projekt. Čebeli smo dodali satje, ki ponazarja koncept sob za izvajanje *apiterapije*. Motiv cvetlice je prav tako povezan z omenjenimi sobami in prebujanjem čutil. Cvetlice lahko vonjamo, jih tipamo in občudujemo njihovo raznobarvno lepoto.

Slika 7: Logotip Ambroževih medenih sanj

Po naši zamisli je logotip odlično upodobila Teja Lugar, učenka 8. b razreda naše šole.

6. NAČRT TRŽENJA IN PROMOCIJE

Dobra promocija je nedvomno ključnega pomena za predstavitev in uspešno trženje izdelka. Razmišljali smo, na kakšne načine bi lahko naš izdelek predstavili lokalni in širši javnosti, pri tem pa dosegli različne starostne skupine prebivalstva.

Vest o novosti v kraju bi razširili najprej od ust do ust. V lokalnem trgovskem centru bi pristopali do ljudi, pri tem pa bi nam bila v pomoč maskota. Nadalje bi se dogovorili za objavo v lokalnem glasilu, ki doseže vsa gospodinjstva v kraju. Sodelovali bi s turističnim društvom Šmartno ob Paki, Čebelarsko družino in občino, ki bi *Ambroževe medene sanje* promovirala na svojih Facebook straneh. Promocijsko stojnico bi umestili na tradicionalno martinovanje, na katerem se predstavijo lokalni ponudniki.

Ker razmišljamo tudi širše, bi se poslužili objav na različnih družbenih omrežjih, kot na primer *Snapchat*, *Instagram*, *Tiktok*, preko njih pa bi dosegli širši krog ljudi. Ustvarili bi svojo spletno stran, kjer bi predvajali promocijski video. V kraju in širši okolici bi postavili reklamne panoje.

7. IZDELAVA MAKETE

Ker nismo želeli ostati zgolj pri besedah, smo za boljšo predstavljenost našega projekta izdelali maketo. Za dober izdelek je potreben dober načrt. Tega smo pripravili v šoli. Maketo smo si zamislili v obliki šestkotnih sob, ki po obliki spominjajo na satje. Načrtovali smo dimenzije in popisali potreben material. Nato smo se lotili dela.

Za osnovo smo uporabili iveral. To je iverna plošča, material, ki je pogosto uporabljen za izdelavo pohištva, saj je kakovosten in cenovno ugoden. Po razrezu plošče smo dele skušali zlepiti v obliki šestkotnih sob, a nismo imeli dovolj močnega lepila. Pomagali smo si z žebli. Ker tudi ti niso nudili dovolj opore, smo sobe zalepili z močnejšim lepilnim trakom in maketa je končno dobila pravo obliko. A samo oblika še ni dovolj. Potrebno je bilo izdelati še pohištvo in detajle, za kar smo uporabili karton in barve.

Slika 8: Maketa Ambroževih medenih sanj

Izdelava makete je bila precej zahtevna in dolgotrajna, vendar smo s končnim izdelkom zelo zadovoljni. Menimo, da je dovolj nazoren in dobro povzame namen in bistvo *Ambroževih medenih sanj*.

8. SCENARIJ PROMOCIJSKEGA VIDEA

Potencialnim obiskovalcem se dandanes najlažje približamo in predstavimo skozi video vsebine. Skušali smo zasnovati posnetek, ki bi zajel značilnosti Šmartnega in se hkrati navezal na naš izdelek.

Scenarij za naš promocijski video je sledeč:

Pogled gledalca z razgledne točke zaobjame Šmartno ob Paki. Prileti čebelica, ki se ob pogledu na kraj ustavi in zamisli. Le kaj jo čaka v Šmartnem?

Za sabo zasliši pogovor. Obrne se in zagleda *Ambroževe medene sanje*. Odleti skozi šmarške vinograde in za otroki prileti do travnika. Opazuje jih, ko si privoščijo piknik.

Nekdo naliva medeno limonado, nekdo drug se gosti z medenjaki, še nekdo pa se sladka z medeno liziko.

Kamera za konec pokaže grb Šmartnega, ki se spremeni v logotip *Ambroževih medenih sanj*.

Priprava videa je prav tako svojevrsten podvig. Ne samo, da smo bili pri snemanju zelo odvisni od vremena, pojavili so se tudi izzivi tehnične narave. Kadre smo morali najprej večkrat posneti in analizirati, nato pa v programu združiti in urediti v enoten posnetek.

9. ZAKLJUČEK

Pri snovanju projektne naloge smo se izvedeli veliko novega, ne samo o vsestranski uporabnosti medu, temveč tudi o čebelarški tradiciji našega kraja. Znano je, da so Šmarčani navdušeni nad domačim medom in kako le ne bi bili, ko pa imajo toliko ponudnikov kar v svojem kraju! Čebelarška družina Šmartno ob Paki bo v letošnjem letu obeležila že 95. obletnico svojega delovanja. Ob jubileju jim želimo še veliko uspešnih, z medom bogatih let! Naj medi!

Čeprav smo se trudili, da smo bili pridni kot čebelice smo ob pripravi naloge naleteli na kar nekaj izzivov, ki smo jih s skupnimi močmi uspešno prebrodili. Večino le-teh smo omenili že v sami projektni nalogi. Trudili smo se, da smo pri oblikovanju koncepta za naš čebelji wellness upoštevali mnenja in prispevke vseh sodelujočih.

S končnim izdelkom smo zadovoljni in vsekakor upamo, da bi *Ambroževe medene sanje* v prihodnosti tudi resnično zaživele.

10. VIRI IN LITERATURA

<https://mro.si/11280> (Muzeji radovljiške občine, pridobljeno 6. 1. 2024)

<https://czds.si/apiterapija/> (Apiterapija, pridobljeno 10. 1. 2024)

https://www.pomurec.com/vsebina/54703/Cebela_razglasena_za_najpomembnejse_zivo_bitje_na_svetu (Pomurec.com, pridobljeno 6. 1. 2024)

SLIKOVNI VIRI

<https://www.visitsaleska.si/sl/saleska-valley/cebelarstvo-lesnjak/> (Slika 1, čebelnjak gospoda Lesnjaka, pridobljeno 20. 1. 2024)

<https://cdpivka.si/2016/12/06/sveta-masa-na-god-cebelarskega-zavetnika-sv-ambrozija/> (Slika 2, kip sv. Ambroža, pridobljeno 28. 2. 2024)

<https://www.smartnoobpaki.si/> (Slika 6, grb občine Šmartno ob Paki, pridobljeno 1. 2. 2024)

PRILOGA 1: INTERVJU Z G. TOMAŽEM LESNJAKOM

Datum intervjuja: 2. 12. 2023

Intervjuvala sta: Nik Feldin in Luka Suljić

Odgovarjal je g. Tomaž Lesnjak, predsednik Čebelarske družine Šmartno ob Paki.

1. Ali ima čebelarstvo v Šmartnem dolgo tradicijo?

Čebelarstvo v Šmartnem ima zelo dolgo tradicijo, čebelarska družina je bila ustanovljena leta 1929, počasi bo že 100 let. So pa bili čebelarji že prej tukaj, čebelarstvo se je prvič organizirali leta 1898 in takrat v glasilu Slovenski čebelar že najdemo čebelarja iz ŠoP, to je bil Martin Kumar.

2. Vemo, da ste predsednik čebelarske družine, kdo so še ostali večji čebelarji?

V Šmartnem so večinoma manjši čebelarji, ki čebelarijo od 5 do 10 družin. Večji čebelarji smo Peter Polovšak, Marko Drev in jaz. Vsak od nas ima od 40 do 100 čebeljih družin.

3. Katere so najpogostejše vrste medu na našem območju in kakšne so razlike med njimi?

V različnem času najdemo na našem območju različne vrste medu. Spomladi je to cvetlični med, kasneje gozdni, konec čebelarske sezone pa lipov ter kostanjev med. Ti štirje so najpogostejši v Šmartnem ob Paki.

4. Ali poleg medu pripravljate še kakšne izdelke iz medu?

Iz medu se lahko pripravi marsikaj, pri čebelah ni pridelek samo med, nabiramo cvetni prah in propolis. Če vse to združimo, dobimo bogat pripravek, to je mešanica medu in propolisa, lahko mu dodamo še matični mleček. Lahko spečemo pecivo z medom, za odrasle pripravimo mlado vino ali med pomešamo z žganjem in dobimo medeni liker.

5. Ali bi bil mogoč preplet medu in grozdja v kulinariki?

Prava stvar je mogoče medeno vino s klasičnim vinom iz grozdja z dodanim medom. Lahko bi pripravili tudi razna peciva.

PRILOGA 2: IZJAVA

Starši sodelujočih učencev, avtorjev naloge in udeleženi na festivalu Turizmu pomaga lastna glava, so s podpisom potrdili, da dovoljujejo sodelovanje na festivalu, da so seznanjeni z njegovim potekom ter soglašajo z javno objavo rezultatov z imeni in fotografijami učencev.

Podpisane izjave staršev hranimo v arhivu OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki.